

3 d'abril del 2018

Històries plurilingües

Didàctica de les Habilitats Comunicatives

Alba Gracia
Maria González
Marta Patiño
Mar Romero
Lidia Teixidó

Índex

1.- Taula de la proposta d'activitat.....	p. 2
2.- Orientacions generals per al docent:	p. 6
3.- Fase d'exploració	p. 6
4.- Fase d'introducció de contingut.....	p. 6
5.- Fase d'estructuració	p. 7
6.- Fase d'aplicació.....	p. 7
7.- Bibliografia	p. 8
8.- Annexos	p. 9

1.- Taula de la proposta d'activitat

<p>Títol de la proposta: <i>Històries plurilingües</i></p> <p>Material: glossari, cartolines, retoladors de colors i llibre d'històries.</p>	<p>Durada prevista: 4 sessions</p> <p>Edats a les quals s'adreça: 9 - 10 anys (4t Primària)</p>
<p>Propòsit de les activitats</p>	<p>Elaborar entre tots els alumnes dues històries en català, on hi hagi també paraules escrites amb les diferents llengües presents a l'aula, a fi d'explicar-les als infants de primer de Primària.</p>
<p>Disciplines implicades</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Àmbit de coneixement del medi. ✓ Àmbit artístic. ✓ Àmbit d'educació en valors. ✓ Àmbit lingüístic.
<p>Competències transversals</p>	<p>Àmbit de coneixement del medi (dimensió ciutadania):</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <u>Competència 12.</u> Participar en la vida col·lectiva a partir de valors democràtics, per millorar la convivència i per afavorir un entorn més just i solidari. <p>Àmbit artístic (dimensió imaginació i creativitat):</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <u>Competència 8.</u> Improvisar i crear amb els elements i recursos bàsics dels diferents llenguatges artístics. <p>Àmbit educació en valors (dimensió interpersonal):</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <u>Competència 4.</u> Mostrar actituds de respecte actiu envers les persones, les seves idees, opcions, creences i les cultures que les conformen.
<p>Competències específiques</p>	<p>Àmbit lingüístic:</p> <p>Dimensió comunicació oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <u>Competència 2.</u> Planificar i produir textos orals breus i senzills adequats a la situació comunicativa. <p>Dimensió expressió escrita:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <u>Competència 9.</u> Produir textos amb un lèxic i estructura que s'adeqüin al tipus de text, a les intencions i al destinatari. <p>Dimensió plurilingüe i intercultural:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <u>Competència 14.</u> Conèixer i valorar la diversitat lingüística i cultural de Catalunya, l'Estat espanyol, d'Europa i del món.
<p>Continguts</p>	<p>Àmbit de coneixement del medi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Utilització dels mecanismes de la participació activa, la cooperació i el diàleg en la construcció de tasques comunes i en la resolució de conflictes. <p>Àmbit artístic:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Creativitat i imaginació en l'expressió i comunicació artística. <p>Àmbit d'educació en valors:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rebuig de comportaments i actituds discriminatòries. <p>Àmbit lingüístic:</p> <p>Comunicació oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Producció de textos orals utilitzant suports adequats, de manera ordenada i comprensible. ✓ Adequació del llenguatge i els elements no verbals a la situació comunicativa. ✓ Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós. ✓ Interès, respecte i audició reflexiva davant les intervencions dels altres. <p>Expressió escrita:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Producció de textos escrits (narració). ✓ Estratègies per a la producció de la narració: planificar, escriure i revisar l'ortografia i l'estructura del text. ✓ Coherència i cohesió en l'organització del text. ✓ Aplicació dels coneixements sobre el funcionament de la llengua en la producció dels textos. <p>Plurilingüe i intercultural:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Valoració de la llengua com a instrument de comunicació, d'aprenentatge i d'aproximació a d'altres cultures..

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Valoració de la llengua i cultura catalanes, així com de les altres llengües i cultures presents a l'aula. ✓ Valoració de la necessitat de conèixer altres llengües per poder comunicar-se amb més gent, buscar informació i conèixer altres cultures. ✓ Valoració de la pròpia identitat lingüística. ✓ Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós.
<p> criteris per a l'avaluació</p>	<p>Àmbit de coneixement del medi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Valorar el treball en grup mostrant actitud de cooperació i participació responsable, acceptant les diferències amb respecte i tolerància envers les idees i aportacions dels altres. <p>Àmbit artístic:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Expressar i compartir amb els companys el que suggereix una experiència artística. ✓ Crear una història a partir de recursos artístics visuals. <p>Àmbit d'educació en valors:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Escoltar i respectar les opinions dels altres. ✓ Mostrar empatia, valorar i respectar la diversitat social i cultural. <p>Àmbit lingüístic:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Participar activament en les converses de classe i utilitzar un llenguatge comprensible per a les funcions bàsiques. ✓ Valorar els avenços en escriptura (respecte el curs/trimestre passat) i tenir consciència de les mancances de cada alumne. ✓ Conèixer i valorar la diversitat lingüística i cultural de l'entorn, amb actitud de respecte cap a les persones que parlen altres llengües i tenir interès per comprendre-les.

2.- Orientacions generals per al docent

- ✓ Proporcionar un voluntari per grup per dinamitzar l'activitat. Aquest pot ser un familiar, un mestre en pràctiques, un alumne d'un curs superior...
- ✓ Motivar l'alumnat per explicar la història que pugui ser entesa pels companys més petits.
- ✓ Promoure el treball amb la família, ja que així veuen que els pares poden participar a les tasques educatives i introdueixen la llengua pròpia de cada nen dins l'aula.
- ✓ Promoure la responsabilitat de cadascú, de manera que quan vagin a fer la tasca comuna del glossari tots la portin feta i al dia per poder avançar amb l'activitat.

3.- Fase d'exploració

Per tal de saber els coneixements previs de l'alumnat, es realitzarà el següent:

- ✓ Els alumnes han de realitzar una breu explicació d'un fet rellevant, en l'idioma de casa, als altres companys (destinatari real) per tal d'explorar les seves capacitats d'expressió oral i per conèixer la diversitat lingüística de la classe. A més, mitjançant les explicacions dels alumnes es tractaran els coneixements de la narració i la seva estructura.

4.- Fase d'introducció de contingut

Per introduir l'activitat, s'haurà d'explicar la importància de la diversitat cultural i del plurilingüisme a l'aula, és a dir, es presentaran ambdós conceptes amb la finalitat que els alumnes percebin els aspectes positius de la realitat escolar que viuen. Aquests dos conceptes es presentaran mitjançant un conte o una lectura on hi apareguin diversos personatges amb cultures i llengües diferents.

En primer lloc, el docent donarà les pautes que l'alumnat haurà de seguir en les properes sessions i, més detalladament, explicarà el que es farà aquell mateix dia. Els infants hauran d'interpretar unes imatges a les quals atribuiran un significat en forma de nom, acció o expressió, en llengua catalana. Seguidament, el docent repartirà el glossari amb les imatges. El glossari estarà dividit en tres columnes: la imatge, el significat en català i la traducció a la llengua de casa.

Els alumnes es dividiran en dos grups heterogenis de dotze persones. D'aquests dos grups en farem tres, és a dir, quedaran 4 persones per grup petit. Cada grup interpretarà 8 imatges de les 24 que hi haurà. Seguidament, es farà una posada en comú entre tots els alumnes de l'aula i s'arribarà a un significat final. Així doncs, completaran la segona columna, és a dir, el significat en llengua catalana. Cal destacar, per tant, que sortiran dues històries dins de l'aula (una en un grup de dotze i l'altra a l'altre grup de dotze).

El mestre per la següent sessió demanarà que tradueixin amb les seves respectives famílies les paraules finals. En el cas que hi hagi alguna família analfabeta, l'escola proporcionarà l'ajuda necessària. A més a més, el mestre també proposarà que si algun infant vol crear una història a casa amb la família ho podrà fer, i en cas que sigui així, ho presentarà un altre dia a l'aula.

5.- Fase d'estructuració

- ✓ Primera sessió. Sessió d'introducció de l'activitat, explicada anteriorment.
- ✓ Segona sessió. Un cop traduïdes les paraules, els alumnes escolliran la llengua en la qual, definitivament, l'escriuran. Cada grup farà una part de la narració, és a dir, del conte (introducció, nus i desenllaç) introduint les 8 paraules del grup en llengües diferents. A cadascun dels dos grups (cada grup de 12 dividits en tres grups de 4 alumnes) es farà el següent: el primer grup portarà a terme la introducció, el segon, el nus i el tercer, el desenllaç. Els equips treballaran paral·lelament realitzant diverses tasques. Mentre que un dels grups farà la seva part del conte, els altres realitzaran l'altre part de l'activitat.
Aquesta altra activitat consistirà a escriure diverses cartolines. En una banda, estarà escrita la paraula en llengua catalana i, en l'altra, en els diferents idiomes del grup-classe. D'aquesta manera, tots els alumnes ompliran les cartolines amb la seva llengua de casa realitzant totes les parts de la tasca.
- ✓ Tercera sessió. Posada en comú de totes les parts del conte i correcció dels errors comesos a la redacció de la història. A més a més, passaran a net la història i es prepararan l'explicació del conte.
- ✓ Quarta sessió. Explicació del conte a l'alumnat de primer de Primària. El primer grup explicarà el seu conte a una de les classes de primer i el segon la farà a la segon línia d'aquest curs. Un cop explicats els dos contes finals, es recolliran en un llibre juntament amb el glossari. En aquest llibre es podran anar adjuntant les històries que facin els altres cursos o cadascun dels alumnes amb l'ajuda de les seves famílies seguint la mateixa metodologia.

6.- Fase d'aplicació

A fi de realitzar de manera eficaç aquesta seqüència d'activitats caldrà tenir en compte els següents aspectes:

- ✓ Agrupar els alumnes de manera heterogènia pel que fa a la diversitat cultural i lingüística.
- ✓ Explicar els conceptes inicials de manera clara i concisa.
- ✓ Comprovar que l'activitat s'ha entès.
- ✓ Comprovar que totes les llengües de l'aula estan presents a l'activitat.
- ✓ Intentar que hi hagi la màxima participació per part de les famílies.
- ✓ Buscar voluntaris a fi de donar suport a l'alumnat.

7.- Bibliografia

Escola La Sínia. *La Sínia*. març 8, 2018, Sitio web:

<http://www.lasiniavic.cat/>

Generalitat de Catalunya. (2015). *Currículum Educació Primària*. març 8, 2018, de Departament d'Ensenyament Sitio web:

<http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/currículum/currículum-educacio-primaria.pdf>

8.- Annexos

Glossari:

Imatge	Llengua catalana	Llengua de casa
		
		
		
		
		

		
		
		
		
		
		
		
		

		
		
		
		
		
		
		
		

		
		
		